

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5-6 EYLÜL 2019

OKULA UYUM PROGRAMI

(OKUL ÖNCESİ)

OKULLARIMIZIN
ZİLİNİ
MUTLULUĞA
ÇALALIM...

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Millî Eğitim Bakanlığı
Atatürk Blv. No 98 Kızılay
ÇANKAYA/ANKARA

SUNUŞ

Dünyaya geldiğimiz andan itibaren yaşamımızı sürdürebilmek için nefes almak, uyumak, karnımızı doyurmak gibi gerçekleştirmek zorunda olduğumuz temel ihtiyaçlarımızdan biri de öğrenmedir. Önceleri bilinçsizce ve tepkisel olarak başlayan öğrenme, sonradan bir zorunluluk olarak hayatımızın vazgeçilmezlerinden biri hâline gelir. Dünyada var olmak, varlığımızla dünyaya katkı sunabilmek için hayat boyu öğrenmeyi yaşam felsefesi hâline getirmemiz gerekir. Bu da ancak sevmekle olur. Öğrenmeyi sevmek ise çocuklarımıza bırakabileceğimiz en kıymetli mirastır.

Öğrenmenin en büyük adımları okulda atılır. Dolayısıyla okulu ve öğrenmeyi sevmek, sevdirmek asıl hedefimiz olmalıdır. İnsan ancak kendini ait hissettiği ortamı sevebilir. Bunun için de okulun ilk günleri, çocuklarımızın okula uyumlarını sağlamakla geçirilmelidir.

Uyum önemli bir konudur ve sadece öğretmenle ya da aileyle başarılabilecek bir süreç değildir. Okul yöneticileri, öğretmenler, aileler, varsa okul servisi ile kantin görevlileri, destek personeli ve diğer herkes, ailemize yeni katılan ve geleceğimiz olan çocuklarımızı sevgiyle kucaklamalıyız.

Bu anlayış ve düşünceyle hazırlanan kılavuz sadece bizim değil, aynı zamanda çocuklarımızın da sesi oldu. Çocuklarımızın ağızından okula uyumun amaçlarını, temel ilkelerini; yönetici, öğretmen ve ailelerden beklentilerini dile getirdik. Temel eğitimde yapmış olduğumuz yenilikleri sizinle paylaştık. Sizlere sadece ve sadece öneri olarak programlar ve etkinlik örnekleri sunduk.

Eminiz ki çocuklarımızın mutluluğu, gözlerindeki parıltılar hepimizin heyecanına heyecan katacaktır. Yaptığımız çalışmalardan biz de keyif alarak huzurlu ve mutlu çocuklarla sıcacık bir okul ortamı oluşturabileceğiz. Onların mutluluğu bizleri de mutlu edecek.

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Öyleyse gelin hep birlikte
**OKULLARIMIZIN ZİLİNİ
MUTLULUĞA ÇALALIM...**

OKULUMA BAŞLARKEN...

Kim hayatta başarılı olmak istemez ki! Elbette ben de başarılı olmak isterim. Okul, beni geleceğe hazırlamak için var. Binasıyla, yönetici, öğretmen ve personeliyle, çevresiyle yepyeni bir ortam benim için. Güvenli evimden çıkıp yabancı bir ortama geliyorum. Ben çocuğum. Duygularım var, düşüncelerim... Nasıl alışacağım bu ortama? Hep ben mi alışmak zorundayım, yoksa okuldakiler de alışacak mı bana?

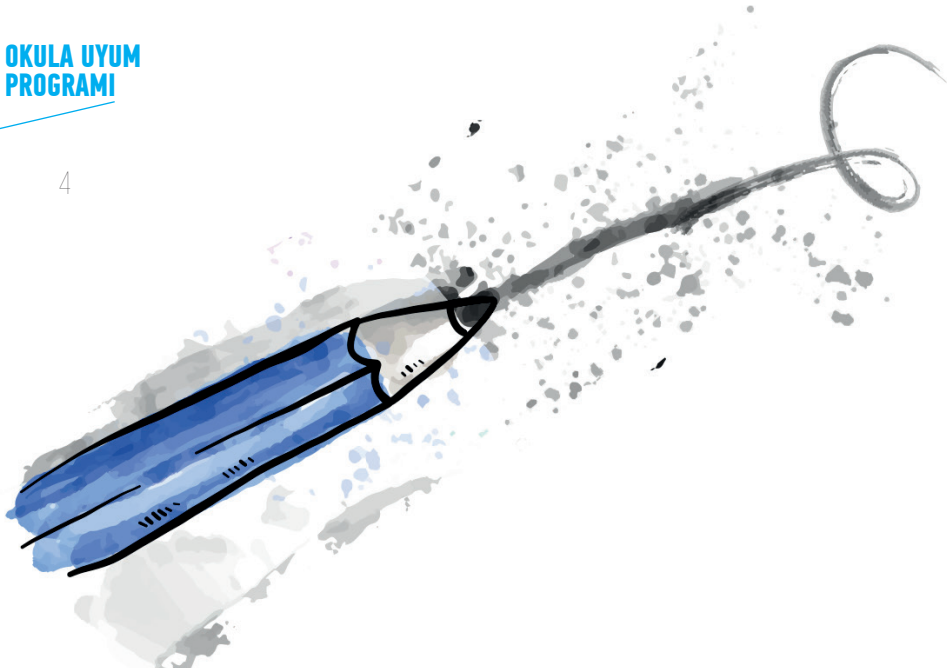
Arkadaşlar edinemezsem sevdiklerim olmazsa okulda zorlanır mıyım? Duygularımı etkiler mi bu yaşadıklarım, ya başarıımı... Ben de uyum sağlamak ve herkes gibi aynı başarıya ulaşmak isterim.

Büyüklerim araştırmış. Demişler ki: "Eğer çocuk severse okulu, kolay uyum sağlarsa öğrenmesi daha kolay olur, okulda öğrendiklerini daha etkili aktarır hayatına." inanıyorum onların söylediklerine, güveniyorum.

Kim bilir hayatımda kaç farklı okula gideceğim! Siz en başından çaba harcarsanız benim için tüm yaşamım olumlu etkilenecek eminim. Mutlu olmak isterim, okuldan korkmak değil.

Merkezinde olmak her şeyin elbet çok güzel hissettirir tüm dünyayı bana. Ama yardımcılarım olsun isterim, ailem, okul çalışanlarının tümü. Sadece ben değil hepimiz çaba sarf edelim. Kolay değil eminim birlikte bir dünya kurmak, çabamızı gerektirecek hepimizin. Birlikte uyum sağlayalım. Sizler de bana uyun. Çünkü ben bir çocuğum, biricik ve tek. Anlatın aileme lütfen! Biliyorlar mı ne çok yenilik gelecek hayatıma: yeni insanlar, yeni ortam, yeni kurallar ve dersler. Benim zorunluluğum olmasın yalnızca tüm bunlara kendimi uydurmak, özveride bulunsun ailem.

Kendimi ifade etmenin verdiği hafiflikle hazırım yeni dünyama, okuluma!

BENİM İÇİN İLKELER...

Bu süreç kısa bir zamanla değil, tüm hayatımla ilgili. Lütfen benim için her şeyi iyi planlayıp dikkatli olur musunuz?

Ne de olsa çocuğum, dünya benim etrafımda dönüyor, lütfen beni merkeze alın.

Okul sadece dersler değil ki... Tüm yönlerim ile geliyorum okulda.

Ayrı bir yer olmasın okul benim için. Yaşamımın bir parçası, evimin uzantısı, doğal çevrem olsun adeta. Bunun için birleşsin tüm güçler: Ailem, öğretmenlerim, herkes...

Hayatınıza giren tüm insanlar gibi bir insanım. Onları tanımak için nasıl zaman ayırıyorsanız beni de tüm yönlerimle tanıyın isterim.

Gerekirse bana da öğretin, benim için birlikte çalışalım.

Okulum, gelmek için dakikaları saydığım, evim gibi mutlu ve huzurlu hissettiğim ortam olsun isterim.

SEVGİLİ YÖNETİCİM,

Sanıyorum birçok yerde önemli kararları alan birileri var. Bizim evde en önemli kararları büyüklerim verir. Okulumuzda da bu kararları senin verdiğini söylediler. Okula kolay uyum sağlamam için şunları yapar mısın?

Ailem hayatta başarılı olabilmem için yapacaklarımı sürekli planlamam gerektiğini söyler bana. Sen de okuluma kolay alışmamı sağlayacak plan yapar mısın? Okulun tüm olanaklarını seferber eder misin benim için?

Okulun çalışanlarını benim için görevlendirir misin?

Gerek duyduğunda daha yetkili insanlardan da destek alır mısın?

Ailem ve ben okul açılmadan önce okul hakkında bilgi almaya çalıştık. Okulumuz internette aratınca çıktı ama tanıtımıyla ilgili fazlaca bilgi yoktu. Bir broşür ya da internette bir bilgi bulmaya çalıştık. Benim ve ailem için daha fazla bilgi olabilir mi?

Okulumuzun ben ve arkadaşlarım için her zaman mutluluk veren bir ortam olmasını sağlar mısın?

Mahallemizde arkadaşlarım var. Birisi Suriye'deki savaştan dolayı gelmiş. Bir tanesi de tekerlekli sandalye kullanıyor. Onlar da benimle birlikte okula başlayacak. Belki de aynı sınıfta yer alabilirmişiz. Suriyeli olan arkadaşım çok az Türkçe biliyor. Tekerlekli sandalyesi olanın da zaman zaman yardıma ihtiyacı olabiliyor. Onların anne babaları bana dedi ki: "Aynı sınıfta yer alırsanız arkadaşına destek ol lütfen!" Onların okulda mutlu olmalarına da yardımcı olur musun?

SEVGİLİ ÖĞRETMENİM, SEVGİLİ AILEM,

Öğretmenim, bir düşünsene! Bundan sonra ne çok zaman geçireceğiz seninle. Belki de ailemle geçireceğimden bile fazla... Sen de destek ol okula kolay alışmama.

İlk gün okula ailemden biriyle gelmeyi istiyorum çünkü biraz korkuyorum. Ben senin adını bilmiyorum, muhtemelen sen de beni tanıımıyorsun. Tanışmak için çok heyecanlıyım. Lütfen bana sıcak davran, bana sınıfımızı tanı. Beni yakından tanımanı isterim. İstersen tanıtırım kendimi sana. Umarım kendimle ilgili sana söyleyeceklerimi unutmam. Unutursam ailem hatırlatır gerçi.

Umarım okulumu ve sınıfımı kolay benimserim. Evimde nasıl rahatsam, sınıfımda da öyle olmak isterim.

Evde ailem birçok kural koydu. Okulda da çok kural var mı? Kurallara uymak zaman zaman zor olabiliyor. Bazen unutursam anlayış gösterirsin umarım!

Okula alışmakta zorluk yaşayabilirim. Ama senin yaşadıklarımı dikkate alacağını düşünüyorum. Uzun bir süre bir arada olacağız. Bu nedenle beni daha detaylı tanımaya çalışacağına ve özelliklerime uygun davranacağına inanıyorum. Söz veriyorum ben de en kısa sürede kuralları öğrenip arkadaşlarıma, sana ve okula uygun davranmaya çalışacağım.

Doğduğum günden bu yana yanımdasınız. Hep yardımcı oldunuz bana, korudunuz, kolladınız, emek verdiniz. Şimdi bir kez daha yardımınıza ihtiyacım var. Yardımcı olun okuluma uyumumda!

Bazen oyun oynamak istiyorum, kopamıyorum oyundan. Böyle zamanlarda biliyorum sözünüzü dinlemediğimi. Kızıyorsunuz belki bana, koyduğunuz kurallara uymadığım için. Ama lütfen okulla korkutmayın beni. Eğitim almak hakkım benim! Okulumu tanıyın, tanışın öğretmenlerimle, anlatın özelliklerimi onlara.

Benim kadar sizler de uyum sağlayın okula, sizler de sosyalleşin benimle! Zaman zaman sizlerle gitmek isterim etkinliklere. Bazen evde de kuralları anlamakta zorlanıyorum. Bu zorluğu yaşayabilirim okulda da. Yardımcı olun lütfen bana, anlamamı sağlayın okul kurallarını. Hassaslaşırsam anlayışla karşılayın lütfen. Güç kazanmama destek olun, tüm hayatım boyunca yaptığınız gibi.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM UYUM PROGRAMI (ÖRNEK)

5 EYLÜL PERŞEMBE	Tanıtma – Tanışma Etkinlikleri	Ailelerin Tanışma Etkinliği	Öğrenme Merkezlerini Tanıtma
6 EYLÜL CUMA	Okulun Bölümlerini Tanıtma	Okul Çalışanlarını Tanıtma	Sınıf Kuralları

“Yukarıda yer alan program örnek olarak verilmiş olup çocukların bireysel farklılıkları, okul ve çevre koşulları dikkate alınarak okul yönetimi veya öğretmenler tarafından istenilen şekilde uyarlanabilir.”

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM UYUM PROGRAMI

TANIMA-TANIŞMA ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

1. BENİM ADIM ... SENİN ADIN NE?

20
dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların dil becerilerini kullanarak kendilerini tanıtmaları ve birbirleriyle daha kolay iletişim kurmalarını sağlamak amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Top veya oyuncak

Süreç: Çocuklar çember olur. Öğretmen eline bir top alır ve “Benim adım ... senin adın ne?” diyerek topu gruptaki bir çocuğa verir. Topu alan çocuk kendi adını söyler ve topu başka bir arkadaşına verir. Tüm çocuklar adını söyleyinceye kadar etkinlik devam eder. Etkinliğin ikinci aşamasında “Benim adım ... en çok ... yemeyi severim.” gibi farklı yönergelerle etkinlik devam eder.

Değerlendirme: Her çocuğun gruptan en az bir arkadaşının adını söylemesi beklenir. Çocukların birbirini dinlemesi sağlanır.

2. ORTAK VE FARKLI YÖNLERİMİZ

40
dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların arkadaşlarıyla benzer ve farklı yönlerini görmeleri amaçlanmıştır.

Araç Gereç: -

Süreç: Çocuklar sınıfta serbest biçimde dururlar. Öğretmen, çocuklara sırasıyla aşağıdaki örnek yönergeleri verir. “Elma sevenler yerinde iki kez zıplasın, günde bir bardak süt içenler arkadaşının omzuna dokunsun, kardeşi olanlar kollarını havaya kaldırsın, daha önce anaokuluna gidenler yere otursun, dans etmeyi sevenler etrafında dönsün, dondurmayı sevmeyenler burnuna dokunsun, çizgi film izlemeyi sevmeyenler el çırpın.” vb.

Yönerge geçişleri arasında çocukların ve öğretmenin gözlem yapabileceği sürelerle dikkat edilerek çocukların ilgisi dahilinde yönergeler çeşitlendirilebilir.

Değerlendirme: Öğretmen yönergelere uyan uymayan, kendi özelliğine uygun davranan davranmayan çocukları gözlemler ve gerekli notlar alır.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM UYUM PROGRAMI

AİLELERİN TANIŞMA ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

3. ANNEM BABAM ÇOCUK OLMUŞ 1

20
dakika

Amaç: Bu etkinlik ile ailelerin birbirleriyle tanışması ve okulu tanımaları amaçlanmıştır.

Araç Gereç: -

Süreç: Öğretmen ailelere “Hoş geldiniz” diyerek onları çember oluşturmaya davet eder. Hangi çocuğun ailesi olduklarını belirterek kısaca kendilerini tanıtmalarını söyler. Etkinlik süresince kendilerini çocuklarının yerine koymaları söylenir. Bir tanışma oyunu ile etkinliğe başlanacağı belirtilir. Katılımcıların sırayla, önce isimlerini sonra isimlerinin baş harfi ile başlayan bir özelliğini söylemeleri beklenir. Örneğin: “Benim adım Özlem, öykü okumayı seviyorum.” Tüm katılımcılar ismini ve kendini tanımlayan bir özelliğini söyleyince etkinlik sonlandırılır.

Değerlendirme: Katılımcılardan her birinin adı ve özelliğinin grup üyeleri tarafından hatırlanarak söylenmesi beklenir.

4. ANNEM BABAM ÇOCUK OLMUŞ 2

60
dakika

Amaç: Bu etkinlik ile ailelerin okuldaki bir günlük eğitim akışı hakkında bilgi edinmeleri amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Yapışkan kâğıt, kalem

Süreç: Etkinlik için yapışkan kâğıtlar dağıtılır ve ailelerden bugünle ilgili beklentilerini yazarak panoya asmaları istenir. Etkinlik süresince kendilerini çocuklarının yerine koymaları söylenir. Bir günlük eğitim akışında yer alan dil, müzik, oyun, fen, matematik, drama, sanat gibi etkinliklerle temizlik ve kahvaltı gibi rutinleri kapsayan bir saatlik tanıtım programı hazırlanarak etkinliklere ailelerin katılımları sağlanır.

Bu etkinliğin verimli olabilmesi için ailelerin çocuklar olmadan sürece katılmaları önerilir.

Değerlendirme: Ailelerden etkinliğin başında beklentilerini yazdıkları yapışkanlı kâğıtların yanına etkinliğin sonundaki değerlendirmelerini (beklentilerinin karşılanıp karşılanmadığını) yazıp panoya asmaları istenir. Yazılanlar üzerinde sohbet edilir.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM UYUM PROGRAMI

ÖĞRENME MERKEZLERİNİ TANIMA ÖRNEKLERİ

5. BİR MASAL KAHRAMANI OLSAYDIM

20
dakika

Amaç: Bu etkinlikte çocukların sınıftaki öğrenme merkezlerini tanımaları amaçlanmıştır.

Araç Gereç: CD çalar

Süreç: Öğretmen tarafından çocuklara “Bir masal kahramanı olsaydınız hangisi olurdu?” diye sorulur. Çocuklardan hayal ettikleri kahramanı canlandırmaları istenir. Sınıftaki öğrenme merkezleri çocuklara tanıtılır. Müzik eşliğinde bir masal kahramanı olarak istedikleri öğrenme merkezinde zaman geçirmeleri söylenir. Müzik her durduğunda çocukların farklı bir öğrenme merkezine geçmeleri istenir. Etkinliğin bitmesine yakın çocukların bulundukları öğrenme merkezinden bir nesne seçmeleri ve bu nesneyi inceleyerek arkadaşlarına tanıtmaları söylenir.

Değerlendirme: Çocukların öğrenme merkezlerinden aldıkları nesneler ortaya bırakılır. Nesnelerin hangi öğrenme merkezine ait oldukları sorularak çocuklardan bu nesneleri ilgili merkeze bırakmaları beklenir.

6. SES AVCILARI

60
dakika

Amaç: Bu etkinlikte çocukların sınıftaki öğrenme merkezlerini tanımaları amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Sınıftaki nesneler

Süreç: Öğretmen, öğrenme merkezlerini çocuklara tanıtır. Çocuklardan etrafı göremeyecekleri şekilde masanın üzerine kapanmalarını ister. Öğretmen sınıftaki nesneleri kullanarak sesler çıkarır. Örneğin kapıyı tıklatır, kitap sayfalarını hışırdatır, legoları birbirine vurur. Çocuklardan, çıkan sesin hangi nesneye ait olduğunu tahmin etmelerini ister. Etkinliğin ikinci aşamasında sadece ismi söylenen çocuk tahminde bulunur. Tüm çocukların etkinliğe katılımı sağlanır.

Değerlendirme: Bu etkinlikte tüm çocukların sesini duydukları nesnenin hangi öğrenme merkezine ait olduğunu söylemeleri beklenir.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM UYUM PROGRAMI

OKULUN BÖLÜMLERİNİ TANIMA, SINIF KURALLARI ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

7. YOLUNU ŞAŞIRAN KUKLA

20
dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların okul birimlerinin ve çalışanlarının farklı görevleri olduğunu öğrenmeleri amaçlanmıştır.

Araç Gereç: El kuklası

Süreç: Öğretmen çocuklara elindeki kuklayı göstererek “Kuklamızın bir sorunu var. Arkadaşı ile birlikte sınıfımıza geliyormuş. Ancak arkadaşı yolu şaşırmış ve gördüğünüz gibi burada yok. Bizden yardım istiyor. Birlikte arkadaşını arayıp ona yardımcı olalım.” der. Çocuklara rehberlik edilerek okulun tüm bölümlerinde kukla aranır. Etkinlik öncesinde bilgilendirilen bölüm sorumlusuna örneğin aşçıya elindeki kuklayı göstererek “Yolunu şaşıran kuklayı arıyoruz. Gördün mü?” diye sorar. Aşçı çok fazla iş olduğu için kuklayı görmediğini söyler ve kendi çalışma alanını, görevlerini anlatır. Öğretmen kuklayı aramaya devam etmek gerektiğini söyler ve çocukları diğer birimlere götürür. Tüm birimlere gidildikten sonra sınıfa geri dönülür. Öğretmen kuklayla çocukları biraz daha konuşturarak yolunu şaşıran kuklanın sınıflarında bir yerde olabileceğini söyler ve hep birlikte sınıftaki kukla bulunur.

Değerlendirme: Çocuklar kuklayla buluşunca neler gördüklerini anlatırlar. Kuklaya “Mutfakta neler vardı?”, “Müdür ne iş yapar?” gibi sorular sordurularak çocukların gözlemlerini anlatmaları sağlanır.

8. SINIF KURALLARIMIZ

60
dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların sınıf kurallarını öğrenmeleri amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Hediye paketi şeklinde süslü bir kutu

Süreç: Etkinlikte öğretmen öncelikle öğrenilmesi istenilen kuralları ayrı ayrı kâğıtlara yazarak ya da görselini hazırlayarak hediye paketi yapılmış bir kutuya koyar. Kutuyu tüm çocukların görebileceği bir yere bırakır. Çocuklara kutunun içinde neler olabileceğini sorar. Çocuklar fikirlerini söylerler. Öğretmen kutuyu açar. “Sınıftan dışarıya izin alarak çıkmalıyız.” ifadesi bulunan bir sınıf kuralı okunur ya da gösterilir. Ardından çocuklarla sohbet edilerek kuralı anlamaları sağlanır. Öğretmen bu şekilde uygun bulduğu sayı kadar sınıf kuralını kutudan çıkararak süreci devam ettirir.

Değerlendirme: Sınıf kurallarına uyulmazsa neler olabileceği konusunda çocukların fikri alınır.

ÇOCUĞUNUZDAN MEKTUP VAR!

Ne çabuk geçti bir hafta! Yarın Cumartesi ve ben çok üzgünüm; çünkü iki gün okulumdan, arkadaşlarımdan, öğretmenlerimden ayrı kalacağım.

Aslında biraz kaygılıydım pazartesi günü okula giderken. Ancak adımı söyleyerek kucaklayan öğretmenim ilk andan itibaren beni çok rahatlattı. Bazen endişelendiğim ya da korktuğum da oldu ama ailem, öğretmenim, müdürüm, çalışanlar, herkes beni destekledi.

Uyum süreci dedikleri beş gün boyunca okuluma hep merakla gittim. Sınıfımdaki hiçbir arkadaşımın adını bilmiyordum, öğrendim şimdi hepsinin adını. Hatta birisiyle yani en yakın arkadaşım ile aynı yerde oturuyormuşuz. Sanırım görüşeceğiz yarın.

Gülüyorum hala aklıma geldikçe... Öğretmenimin oynattığı oyunda ne kadar çok eğlendik. Bir de okulu tanırken... Ne çok çalışan ve bölüm varmış meğer benim okulumda. Çok büyümüş hissettim kendimi okulu gezerken.

Artık evim dışında kendimi güvende hissettiğim başka bir yer daha var. Ailem kadar sevdiğim öğretmenlerim, keyifle zaman geçirdiğim arkadaşları var. Sadece bu kadar değil elbette; öğrendiklerim ve öğreneceklerim var. Onlar da bir sonraki mektubumda...

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Millî Eğitim Bakanlığı
Atatürk Blv. No 98 Kızılay
ÇANKAYA/ANKARA